

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**Έργο «Έκθεση Πληροφοριών για την κατασκευή και λειτουργία πρατηρίου καυσίμων
με πλυντήριο αυτοκινήτων της εταιρείας "Coral Energy Cyprus Ltd", στο Δήμο
Στροβόλου, με αρ.φак. ΛΕΥ/00104/2022»**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Επαρχιακό Γραφείο Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Λευκωσίας μαζί με σχετικό έντυπο πληροφοριών (Αρ. Φак. ΛΕΥ/00104/2022 και ημερομηνία 18/02/2022), για αξιολόγηση.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου εκ μέρους του κύριου του έργου σύμφωνα με το Έντυπο Πληροφοριών

Το προτεινόμενο έργο, αφορά την κατασκευή και λειτουργία πρατηρίου πετρελαιοειδών, το οποίο θα χωροθετηθεί στον Δήμο Στροβόλου στη Λευκωσία. Το πρατήριο θα κατασκευαστεί στα τεμάχια 1150,1151,1158 και 1159, Φ/Σχ. 21/62 W2.

Η συνολική έκταση ανέρχεται σε 2195 m², ενώ εντάσσεται σε Εμπορική Ζώνη Εβ4 και σε Οικιστική Ζώνη Κα4. Σε ακτίνα 1 km υπάρχουν κατοικίες, γραφεία, σχολεία, το δημαρχείο Στροβόλου και άλλες υπηρεσίες. Το τεμάχιο βρίσκεται σε απόσταση 200 m από Δημοτικό Σχολείο και νηπιαγωγείο, και 200 m από άλλες υπηρεσίες όπως το Ιατρικό Κέντρο Στροβόλου ενώ απέχει 25 m από την πλησιέστερη κατοικία.

Το κοντινότερο πρατήριο βρίσκεται σε απόσταση 850 m ενώ στα τεμάχια δεν παρατηρείται οποιοδήποτε είδος βλάστησης. Σε απόσταση μικρότερη των 200 m συναντάται το κέντρο εκπαιδευτικών συμβούλων καθώς και φροντιστήρια μαθητών.

Το πρατήριο θα αποτελείται από τους ακόλουθους χώρους: αίθουσα πωλήσεων, κουζίνα, αποχωρητήρια, στέγαστρα και αντλίες καυσίμων, χώρος διακίνησης και στάθμευσης αυτοκινήτων, πλυντήριο αυτοκινήτων στο χέρι, αποθηκευτικοί χώροι κ.α. Θα περιλαμβάνει 3 δεξαμενές αποθήκευσης καυσίμων των 20.000 λίτρων η κάθε μία.

Κατά τη λειτουργία θα διεξάγονται η παραλαβή και αποθήκευση καυσίμων, διανομή και πώληση καυσίμων, πλύσιμο οχημάτων, αλλαγή λαδιού και φόρτιση ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

3. Περιγραφή των πιθανών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τον κύριο του έργου

Στάδιο κατασκευής:

- Σφράγιση εδάφους: Οι όγκοι χώματος που θα προκύψουν από την κατασκευή, γύρω στα 2.000m³, θα διατεθούν για σκοπούς επιχωμάτωσης. Τυχόν άλλες ποσότητες θα τοποθετούνται σε μεταλλικούς κάδους και θα παραληφθούν από αδειοδοτημένο συλλέκτη για κατάλληλη χρήση ή διάθεση.
- Αέριοι ρύποι: Κατά το στάδιο κατασκευής θα παρατηρούνται συνήθεις εκπομπές καυσαερίων από τον εξοπλισμό εργοταξίου (σκόνη, NOx, SOx, CO₂, Υδρογονάνθρακες, CO κλπ.) και ο ρυθμός εκπομπής τους θα είναι αμελητέος.
- Χλωρίδα-πανίδα: στα τεμάχια δεν παρατηρείται οποιοδήποτε είδος βλάστησης.
- Στερεά απόβλητα: Τα στερεά απόβλητα που θα δημιουργηθούν κατά την κατασκευαστική φάση θα είναι πολύ περιορισμένα και θα είναι κυρίως οικιακά (φαγητά, συσκευασίες κλπ.). Από τις εκσκαφές θα προκύψουν όγκοι χώματος, γύρω στα 1.200m³, οι οποίοι θα διατεθούν για σκοπούς επιχωμάτωσης.
- Υγρά απόβλητα: Οι ποσότητες των υγρών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά το στάδιο της κατασκευής δεν θα ξεπερνούν τα 600lt ανά ημέρα, θα είναι τύπου οικιακών και σε λιγότερο βαθμό από τα κατασκευαστικά έργα όπως νερά έκπλυσης κάδων μηχανημάτων κλπ.
- Θόρυβος: Οι εκπομπές θορύβου θα δημιουργηθούν από τη διακίνηση φορτηγών και άλλων βαρέων οχημάτων, χρήση μηχανημάτων εκσκαφής και δόμησης και κατασκευαστικές εργασίες. Ο θόρυβος αυτός είναι ικανός να δημιουργήσει οχληρία, κυρίως στην παρακείμενη κατοικία, παρόλα αυτά υπάρχει ήδη κάποιος θόρυβος λόγω και την εμπορικής ζώνης στην οποία βρίσκονται εν μέρει τα τεμάχια.
- Οπτική όχληση: Λόγω του ότι εν μέρει τα τεμάχια εντάσσονται σε εμπορικό δρόμο η ανάπτυξη συνάδει μερικώς με την παρακείμενες υπηρεσίες, παρόλα αυτά λόγω του ότι εντάσσεται και εντός οικιστικής περιοχής πιθανόν να δημιουργεί κάποιο είδος οπτικής όχλησης στις παρακείμενες οικίες.

Στάδιο λειτουργίας:

- Σφράγιση εδάφους: Κατά το στάδιο λειτουργίας του προτεινόμενου Έργου δεν θα υπάρξει ανάγκη περαιτέρω χρήσης ή αξιοποίησης ή ποσότητας του επιφανειακού εδάφους που θα αφαιρεθεί.
- Αέριοι ρύποι: Από το πρατήριο πετρελαιοειδών αναμένονται κάποιες εκπομπές πτητικών οργανικών ενώσεων κατά την πλήρωση των υπογείων δεξαμενών βενζίνης του πρατηρίου από βυτιοφόρα και κατά την πλήρωση των δεξαμενών των αυτοκινήτων. Οι εκπομπές αυτές θα είναι αμελητέες επειδή θα εφαρμόζονται όλες οι πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας για έλεγχο των πτητικών οργανικών ενώσεων από πρατήρια πετρελαιοειδών (Stage I και II).
- Χλωρίδα-πανίδα: Κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου, δεν αναμένεται να υπάρξει οποιαδήποτε επίπτωση στη βιοποικιλότητα της περιοχής.
- Στερεά απόβλητα: Αναμένεται να προκύπτουν κυρίως δημοτικά απόβλητα τα οποία θα συλλέγονται από υπηρεσία συλλογής σκουβάλων.
- Υγρά Απόβλητα: Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου τα υγρά απόβλητα που θα παράγονται στο πρατήριο πετρελαιοειδών θα είναι:
 1. Οικιακά απόβλητα από τους χώρους υγιεινής του κτιρίου/γραφείου όπου θα διοχετεύονται σε σηπτική δεξαμενή και σε συνέχεια σε απορροφητικό λάκκο.
 2. Στις περισσότερες περιπτώσεις μόνο όμβρια νερά από το χώρο των αντλιών θα διοχετεύονται στο διαχωριστήρα νερού-λαδιού όπου τυχόν ίχνη πετρελαιοειδών θα διαχωρίζονται και θα συλλέγονται από αδειοδοτημένο συλλέκτη.

3. Τονίζεται ότι τα όμβρια νερά που θα προέρχονται από τις υδρορροές του μεταλλικού σκέπαστρου και του κτιρίου θα συλλέγονται ξεχωριστά έτσι ώστε να διοχετεύονται μέσω φρεατίων περισυλλογής των όμβριων, στο σύστημα όμβριων υδάτων.
4. Πετρελαιοειδή μόνο όμως στην απίθανη περίπτωση που υπάρξει διαρροή από το χώρο των αντλιών. Στην περίπτωση όμως αυτή τα πετρελαιοειδή θα συγκρατούνται από τον διαχωριστήρα νερού-λαδιού και από εκεί θα συλλέγονται από αδειοδοτημένο συλλέκτη και θα μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση επεξεργασίας χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων.
 - Θόρυβος: Κατά τη λειτουργία του πρατηρίου ο θόρυβος θα προέρχεται κυρίως από τη διακίνηση βυτιοφόρων και τη φορτοεκφόρτωση των πετρελαιοειδών και τη λειτουργία του πλυντηρίου αυτοκινήτων.
 - Οπτική όχληση: Λόγω του ότι εν μέρει τα τεμάχια εντάσσονται σε εμπορικό δρόμο η ανάπτυξη συνάδει μερικώς με την παρακείμενες υπηρεσίες, παρόλα αυτά λόγω του ότι εντάσσεται και εντός οικιστικής περιοχής πιθανόν να δημιουργεί κάποιο είδος οπτικής όχλησης στις παρακείμενες οικίες.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τον κύριο του έργου

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων τα οποία προτείνονται στο έντυπο πληροφοριών είναι τα εξής:

Στάδιο κατασκευής:

- Τόσο το κτίριο όσο και το μεταλλικό στέγαστρο θα προκατασκευαστούν και επομένως θα απαιτηθούν περιορισμένες εργασίες στο εργοτάξιο.

Στάδιο λειτουργίας:

Κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου δεν αναμένονται οποιεσδήποτε σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την παραγωγή των πιο κάτω αποβλήτων:

Υγρά απόβλητα: Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου τα οικιακά απόβλητα από τους χώρους υγιεινής του κτιρίου/γραφείου θα διοχετεύονται σε σύστημα σηπτικής δεξαμενής/ απορροφητικού λάκκου.

Τα όμβρια νερά από το χώρο των αντλιών πετρελαιοειδών και του χώρου φορτοεκφόρτωσης θα διοχετεύονται σε διαχωριστήρα νερού-λαδιού όπου τυχόν ίχνη πετρελαιοειδών θα διαχωρίζονται από το νερό της βροχής και θα συλλέγονται και θα παραλαμβάνονται από αδειούχο παραλήπτη. Στην πολύ απίθανη περίπτωση διαρροής από τον χώρο των αντλιών, τα πετρελαιοειδή θα συγκρατούνται στον διαχωριστήρα νερού-λαδιού και από εκεί θα συλλέγονται και παραλαμβάνονται από αδειούχο παραλήπτη και θα οδηγούνται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων.

Για την αποφυγή της διαρροής πετρελαιοειδών και κατ' επέκταση της ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων νερών, η εταιρεία θα λάβει τα παρακάτω μέτρα τόσο κατά την κατασκευή όσο και κατά τη λειτουργία του πρατηρίου:

- Όλες οι δεξαμενές αποθήκευσης καυσίμων είναι διπλού τοιχώματος για αποφυγή οποιασδήποτε διαρροής πετρελαιοειδών στο υπέδαφος και τα υπόγεια νερά.
- Επιπλέον οι σωληνώσεις είναι διπλού τοιχώματος για αποφυγή οποιονδήποτε διαρροών.
- Το δάπεδο του χώρου του πρατηρίου θα είναι από αδιαπέρατο υλικό ενώ θα υπάρχουν σχάρες και υπόγειο σύστημα συλλογής των όμβριων για τη μεταφορά τους σε ένα διαχωριστήρα νερού-λαδιού.

- Ο πρατηριούχος θα ελέγχει σε τακτή βάση τα αποθέματα πετρελαιοειδών και θα τα καταγράφει. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί διαφορά στα αποθέματα που πιθανό να οφείλεται σε διαρροή, ο πρατηριούχος θα ενημερώνει την εταιρεία που θα τον προμηθεύει με καύσιμα για διενέργεια κατάλληλων ελέγχων και λήψη μέτρων.
- Ο πρατηριούχος θα ελέγχει τόσο τους αγωγούς μεταφοράς της βενζίνης όσο και τους αγωγούς μεταφοράς ατμών στο βυτίο για τυχόν φθορές με σκοπό την πρόληψη οποιασδήποτε διαρροής.
- Επιπλέον από τους πιο πάνω ελέγχους που θα διενεργεί ο πρατηριούχος, θα εγκατασταθεί και ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης της στάθμης των δεξαμενών. Με το σύστημα αυτό, υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης με αισθητήρα (φλοτέρ), σε πραγματικό χρόνο, της στάθμης και της θερμοκρασίας του καυσίμου ενώ θα υπάρχει και η δυνατότητα ένδειξη του όγκου των αποθεμάτων. Με τον τρόπο αυτό θα γίνεται σχεδόν άμεσα αντιληπτή οποιαδήποτε διαρροή καυσίμων.
- Εκπαίδευση προσωπικού.
- Προληπτική Συντήρηση.
- Τήρηση αυστηρών διαδικασιών κατά τη λειτουργία.

Αέριες εκπομπές: Κατά τη λειτουργία του πρατηρίου πετρελαιοειδών θα υπάρχουν κάποιες εκπομπές Πτητικών Οργανικών Ενώσεων εξαιτίας του γεμίσματος των δεξαμενών αποθήκευσης των καυσίμων και κυρίως της βενζίνης, η οποία έχει υψηλή τάση ατμών. Επίσης εκπομπές Πτητικών Οργανικών Ενώσεων θα παρουσιάζονται και κατά το γέμισμα των αυτοκινήτων με βενζίνη.

Κατά την πλήρωση των υπογείων δεξαμενών βενζίνης του πρατηρίου από βυτιοφόρα θα εγκατασταθεί Σύστημα Ανάκτησης Ατμών Σταδίου 1 (Vapour Recovery System stage 1). Συγκεκριμένα, οι ατμοί βενζίνης που εκτοπίζονται κατά την πλήρωση των υπογείων δεξαμενών βενζίνης του πρατηρίου επιστρέφουν στο βυτίο του βυτιοφόρου μέσω ατμοστεγούς αγωγού. Πριν την έναρξη της διεργασίας πλήρωσης των υπογείων δεξαμενών βενζίνης ο αγωγός επιστροφής ατμών βενζίνης θα συνδέεται με το βυτίο του βυτιοφόρου.

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, κατά την πλήρωση των υπογείων δεξαμενών βενζίνης του πρατηρίου από βυτιοφόρα θα εγκατασταθεί Σύστημα Ανάκτησης Ατμών Σταδίου 1 (Vapour Recovery System stage 1). Στο πρατήριο πετρελαιοειδών θα εγκατασταθεί και θα ελέγχεται, με διαπιστευμένες μεθόδους, η λειτουργία Συστήματος Ανάκτησης Ατμών Σταδίου 2 (Vapour Recovery System stage 2) όπου οι ατμοί βενζίνης που δημιουργούνται κατά την πλήρωση των δεξαμενών των αυτοκινήτων θα μεταφέρονται από τις αντλίες προς τις υπόγειες δεξαμενές αποθήκευσης βενζίνης.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβουλεύσεις

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021 κρίνει ότι απαιτείται η υποβολή Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 (Πέμπτο Παράρτημα), σε περίπτωση που ο κύριος του έργου επιθυμεί την περαιτέρω εξέταση του, για τους πιο κάτω λόγους:

1. Κατά την αξιολόγηση του έργου διαπίστωσε ότι η δημιουργία και η λειτουργία του έργου θα επιφέρει επιπτώσεις κυρίως στις ανέσεις των κατοίκων της περιοχής λόγω της χωροθέτησης του αφού το προτεινόμενο έργο εντάσσεται εκτός από Εβ6 (εμπορική ζώνη) και σε ζώνη Κα6 με επικρατούσα χρήση την κατοικία. Το προτεινόμενο τεμάχιο βρίσκεται σε δρόμο με επικρατούσα χρήση την κατοικία και οι υφιστάμενες αλλά και οι μελλοντικές κατοικίες θα επιφορτιστούν επιπρόσθετα με τη διακίνηση των φορτηγών για τον εφοδιασμό καυσίμων καθώς και των οχημάτων που θα εξυπηρετεί το πρατήριο.
2. Το τεμάχιο βρίσκεται σε απόσταση 200 m από Δημοτικό Σχολείο και νηπιαγωγείο και 180 m από άλλες υπηρεσίες όπως το Ιατρικό Κέντρο Στροβόλου, οι οποίοι θεωρούνται ευαίσθητοι δέκτες. Η απόσταση προκαλεί ανησυχίες τόσο για την ασφάλεια και υγεία μαθητών αλλά και γενικότερα κατοίκων της περιοχής, όσο και για τον επιπρόσθετο κυκλοφοριακό τον οποίο θα επωμιστεί η οικιστική περιοχή.
3. Η επικινδυνότητα όσον αφορά τα ατυχήματα αλλά και την τοξική επίδραση είναι πολύ μεγαλύτερη σε πρατήρια που βρίσκονται εντός κατοικημένων περιοχών σύμφωνα με απόψεις του Υπουργείου Υγείας. Προβληματισμοί προκύπτουν και από το γεγονός ότι η ανέγερση ενός τέτοιου έργου θεωρείται εστία ρύπανσης η οποία μπορεί να υποβαθμίσει το περιβαλλοντικό καθεστώς μιας περιοχής αλλά ταυτόχρονα να επηρεάσει και τις ανέσεις και τον τρόπο ζωής μια δυνητικά αναπτυσσόμενη οικιστικής περιοχής.
4. Η μελλοντική χρήση γης σε οικιστική ανάπτυξη προβληματίζει την Περιβαλλοντική Αρχή σε σχέση με την ασφάλεια και τις ανέσεις των κατοίκων. Τέλος προβληματισμοί υπάρχουν και για το θέμα των αναθυμιάσεων οι οποίες θα προκύψουν στην περίπτωση δημιουργίας των έργων και κατ' επέκταση της αποθήκευσης των καυσίμων.
5. Τα μέτρα μετριασμού που προτείνονται δεν μπορούν να άρουν τις επιφυλάξεις που υπάρχουν για τον ενδεχόμενο αρνητικό επηρεασμό των γύρω αναπτύξεων, τις ανέσεις των πολιτών και γενικότερα την ανθρώπινη υγεία.

Σε περίπτωση που υποβληθεί ΜΕΕΠ από τον κύριο του έργου αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ όλων όσων αναφέρονται στο Πέμπτο Παράρτημα των πιο πάνω Νόμων και τα ακόλουθα:

- i. Να γίνει ανάλυση όλων των αρνητικών επιπτώσεων που το προτεινόμενο έργο ενδέχεται να προκαλέσει στις ανέσεις και ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής.
- ii. Να γίνει εκτίμηση του θορύβου κατά το στάδιο της κατασκευής και της λειτουργίας του προτεινόμενου έργου και να γίνει εκτίμηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία. Ο μελετητής του έργου θα πρέπει να έρθει σε επαφή με το Τμήμα Περιβάλλοντος για τον καθορισμό της μεθοδολογίας μέτρησης του θορύβου.
- iii. Να γίνει εκτίμηση εκπομπής των ρύπων και μοντέλο διασποράς τους κατά το στάδιο της κατασκευής και της λειτουργίας του προτεινόμενου έργου και να γίνει εκτίμηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία.

- iv. Να γίνει εκτίμηση της κυκλοφοριακής συμφόρησης η οποία μπορεί να επέλθει με την δημιουργία του έργου.
- v. Να υποβληθούν μέτρα μετριασμού των πιο πάνω επιπτώσεων, καθώς και πρόγραμμα παρακολούθησης των μέτρων αυτών.

Μήνα Πατσαλίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
31 Μαρτίου, 2022